

ИЗВОРЧЕ

списание за
деца

бр. 7 Зима 2010

Здравейте, деца!

Списание „Изворче“ ще ви запознава с чудния свят около вас. Ще ви изпрати малката Капчица да ви води по пътя.

Пишете на Капчица за всичко, което искате да ѝ кажете, изпращайте вашите приказки, стихове, снимки и рисунки на адрес:

**Мария Атанасова, за сп. „Изворче“
гр. Пловдив, ул. „Белград“ № 8 ап.5
E-mail: izvorce@abv.bg**

ЗИМА

Когато зима е навън
и всичко – бяло като в сън,
тогаз за весели игри
е време, вярвай ти!
Снежко ще те щипне пак,
по носето ще остави знак,

но не ще те спре дори тогава
да оставиш весела игра-забава.
Ски, пързалки и шейни –
спускай се по писта ти!
Че пролет иде, дава знак
и Зимата ще си отиде пак!

Съдържание

Дете и зайче	стр. 3
Задачата на зайчетата	стр. 4 - 5
Опити за деца	стр. 6
Елементът земя	стр. 7
Картина за апликиране	стр. 8 - 9
Планетата Земя	стр.10
Скъпоценните камъни	стр.11
Забележителни места в България	стр. 12-13
Забавна страница	стр. 14
Конкурсите на Капчица	стр. 15
<i>Приложение със стикери за апликиране</i>	

© Издателство „Бяло Братство“

© Списание „Изворче“

ISSN 1313–5066

Редакционна колегия:

Мария Атанасова, Светла Балтова, Живко Стоилов, Татяна Йорданова, Мария Кисова; художник на корицата Мария Ангелова, художник на картина и стикери за апликиране Милена Бочукова; в броя е публикувана картина на художник Нели Ценова

Мили деца,
стихчетата прочетете, а
после от цветовете на дъгата
си вземете и с красиви, пъстри
шарки оцветете...

ДЕТЕ И ЗАЙЧЕ

(разговор)

- Зайче скокливо
с дълги ушенца,
с бързи краченца,
какво си хапваш ти
за закуска?

- Морковче сладко, което
да хруска.

- А за обяд имаш ли
първо, второ, десерт?

- О, да. Къдрава зелка
подправена с малко оцет.

- А спиш ли следобед в
малко креватче?

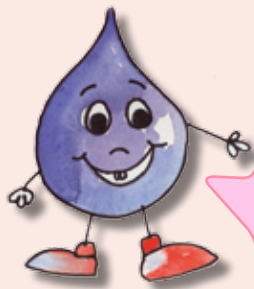
- Поспивам си аз сладко
под някое храстче.

Тогава почивам и сили
събирам, че да мога бързо
да бягам, когато Вълчан и
Лисан ми направят капан.

ЗАДАЧИТЕ НА ЗАЙЧЕТАТА

(приказка от Мария Атанасова)

*В приказката долу
липсват някои думи.*

*Попълни ги скоро,
не използвай гума!*

Зайчето Хоп и братчето му Троп имаха задача, поставена от учителката им, младата сърна - да почистят горското изворче, което заради падналите снегове през зимата се беше затрупало с листа и камъни.

*рисунка:
Емел Мурад, 10 год.
ателие "Колорит"*

Беше събота сутринта, слънцето вече беше изгряло и Хоп започна да буди

- Хайде, Троп, ставай! Време е. Днес ще чистим

Троп измънка нещо и се обърна на другата страна, но Хоп не го остави и след малко двете зайчета хрупаха морков за закуска.

Грижовната мама Зайка им даде по един морков за обяд и те си приготвиха за през деня. Тамко Зайко им даде по една малка лопатка, за да могат да чистят с нея и двете братчета тръгнаха към изворчето.

Като ги видяха да подскочат по пътеката, две врабчета и няколко гарвана веднага разпространиха новината:

- !

Пет катерички запогскачаха по клоните след зайчетата, а птиците полетяха след тях.

Стигнаха изворчето! Изведнъж се оказа, че работниците са много: двете
....., пет, госта птици и много мравчици и бръмбарчета.

Всички казваха на братчетата:

- Искаме да помогнем и ние!

- Чакайте малко! – каза Хоп. – Нека помисля първо! Ще направя план кой какво ще прави.

Настана тишина, докато Хоп разпредели работата и после започнаха: мравчиците и бръмбарчетата носеха и ги събираха на купчина от страни, катеричките носеха падналите шишарки, птичките махнаха клечиците, а зайчетата – камъните. Всички вършеха работата си без да пречат на другите.

Ето, че изворчето се показва и забълбука Зайчетата издълбаха с лопатките си калта от дъното и го оградиха с камъни, за да го запазят по-дълго чисто.

Всички животни спряха за почивка и се порадваха на свършената работа. Изпяха заедно една песен за бълбукащото изворче, а то им пригласяше. Свиреше цял оркестър: мравките и бръмбарчетата свиреха на цигулки от сламки, катеричките удряха жълъди за ритъм, птиците пееха високите тонове, а зайчетата пляскаха с лапички.

Голяма веселба настана! Цялата гора се озвучи и всички нейни обитатели бяха

рисулка:
Ния Исова, 10 год.
ателие "Колорит"

....., че двете зайчета и техните помощници почистиха изворчето.

Когато в понеделник отидоха на училище, учителката - младата сърна знаеше вече за добре изпълнената задача и всички животни в класа поздравиха зайчетата! А двете братчета бяха щастливи, защото знаеха, че това което направиха е за полза на всичките обитатели на гората!

ОПИТИ С ЗЕМЯ

Първи опит

Вземете глина, а ако не можете да намерите вземете пръст и я объркайте с вода, така че да се получи гъста кал. От глината или калта направете различни фигури – топчета, питка, пръчици. Оставете ги на слънце да изсъхнат. След като изсъхнат, виждате че са твърди, не се огъват.

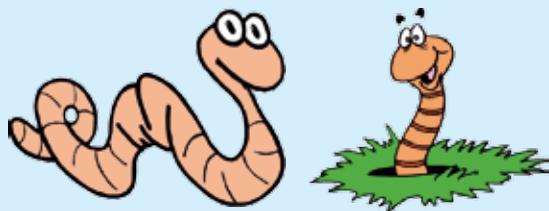
Земята има качеството твърдост, а водата – мекота. Земята и водата в съчетание пренасят тези две качества – калта или глината заемат различна форма, могат да се моделират. Когато водата се изпари и остане само земята, формите стават твърди.

Помислете как в характера на хората се проявяват качества твърдост и мекота. Кога вие сте твърди и кога сте меки. Кога слушате мама; кога казвате нещо, в което сте сигурни; кога се грижите за някого; кога работите, кое качество е по-силно: твърдост или мекота?

Втори опит

Най-често срещаните земни обитатели са земните червеи. Благодарение на тях почвата става плодородна и обогатена с кислород, защото те я разрохват, правейки тунели в нея.

Ако искате да видите тунелите на червеите, вземете един стъклен буркан и пробийте на капачката му дупки, за да могат червеите да имат въздух. Сложете до половината буркан пръст и пуснете няколко червея, които можете да намерите в по-рохкава почва. Пуснете малко изрезки от зеленчуци отгоре и гледайте през буркана, как червеите се движат в пръстта. Всеки ден сипвайте по малко вода в буркана, така че почвата да е влажна. След 2-3 дни пуснете червеите навън и изсипете пръстта. Ще видите, че отпагъците почти са се разградили, защото червеите са ги превърнали в пръст.

Трети опит

Земята дава условия за покълване и растеж на семената на растенията.

Вземете ниска пластмасова кутия с по-широко дъно и я напълнете до половината с пръст. Сложете няколко семена: от фасул, леща и жито. Ако нямате точно такива, сложете каквито намерите. Поливайте почвата така, че да е леко влажна, но не и прекалено мокра.

Наблюдавайте кога ще изникнат различните семена и как изглеждат кълновете.

Елементът **ЗЕМЯ**

Светът около нас е изпълнен с четири елемента: огън, вода, въздух, земя. Те се проявяват в природата, в човека, животните и растенията, в сезоните.

*Ще ви запознаем с елемента **ЗЕМЯ**.*

Елементът земя е свързан с планетата Земя (Гея), която според древногръцката митология е майка на боговете. Тя е богиня на земните недра, една от най-старите съзидателни сили, неродена от Бог, а произлязла от Хаоса. Тя ражда и кърми растенията, животните и хората.

Трябва да се грижим и пазим Земята, както тя се грижи за нас.

Земята е притежава качествата: твърдост (по нея ходим, тичаме, работим с машини и техника), търпение (изтърпява всичко, което правят хората), плодородие (създава условия за растеж на растенията), постоянство (всеки ден ни дава условия за живот).

Земята е създала условията за живот на планетата и до днес се грижи за обитателите си: растения, животни, хора. Всяки вид растение или животно е уникален, няма друг като него.

*Зелен сън
художник Нели Ценова*

Съществата, които отговарят на елемента земя са гномите (джуджетата). Познавате ги от приказките, нали? Елфите пък се грижат за растенията и цветята и също са свързани със земята.

На следващата страница има картина, в която можете да сложите на местата, които вие решите, джуджетата и елфите от приложението със стикери.

ПЛАНЕТАТА ЗЕМЯ

Земята е третата планета в Слънчевата система. Разстоянието от Земята до Слънцето е около 150 милиона км.

Земята около оста си има времетраене

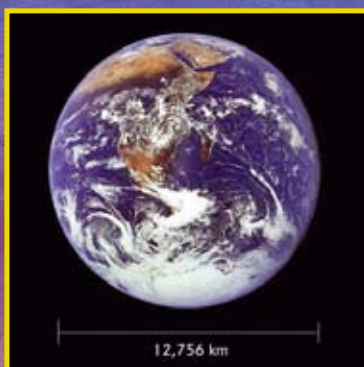
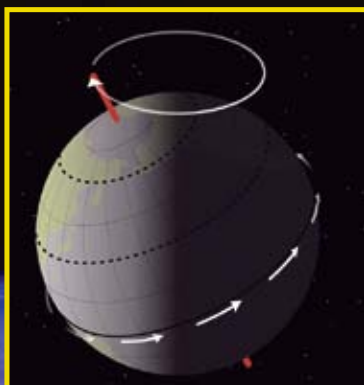

23 часа, 56 минути и 4 секунди, а една обиколка около Слънцето е 365,25 дни.

Земята не е кръгла топка, а елипсoid (сплескана е при полюсите). Има обиколка около екватора около 40 милиона км.

Разстоянието от повърхността на Земята до центъра ѝ е 6378 км, а температурата в центъра е по-висока от тази на Слънцето – 7500 градуса.

Земята е единствената планета в Слънчевата система, на която водата се намира в трите си агрегатни състояния: течно, твърдо (лед

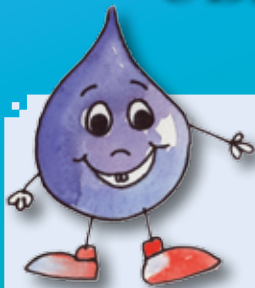
и сняг) и газообразно (пара).

Земята има сравнително гъста атмосфера, съставена от 78% азот, 21% кислород, 1% аргон и примеси от други газове като например въглероден диоксид и водна пара. Атмосферата играе ролята на топлинен буфер между Земята и Слънцето.

Земята има един естествен спътник – Луната. Лунната гравитация е причината за приливите на Земята. Луната винаги показва една и съща страна по посока на Земята, но с различни осветени части.

СЪКРОВИЩАТА НА ЗЕМЯТА

Скъпоценните камъни

В недра на земята се крият несметни богатства. Едни от тях са скъпоценните камъни, които със своята красота и лечебни свойства са били почитани от хората от най-древни времена. Вярвало се, че скъпоценните камъни са втвърдени лъчи светлина.

Смятало се, е че даряват притежателите си с определни качества. Най-скъпите и благородните от тях са: диамант, рубин, сапфир и смарагд (изумруд).

ДИАМАНТ

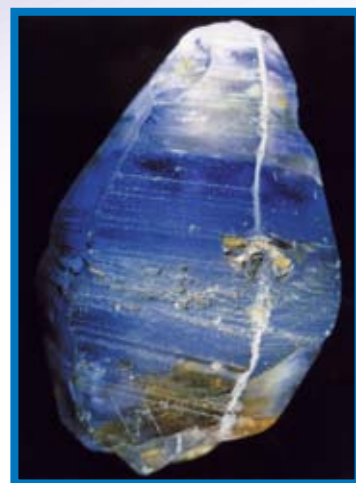
Необикновените свойства на диаманта се описват в много поверия и легенди. Той е най-блестящият, най-твърд, най-устойчив, най-рядък и най-скъп камък. От древността е бил символ на царската власт, на благородството. Смята се, че придава на притежателя си безстрашие, почитан като камък на победата.

Най-големият диамант в света бе открит през 2007г. в Южна Африка. До тогава за най-голям се считал неговият предшественик „Кулинан“, който, след като е бил обработен и досега краси скиптъра на английския монарх. Наречен е „Звездата на Африка“.

РУБИН

Цветът му е от наситено-розов до червено-виолетов. Той символизира огън, топлина, власт. Качествените рубини са дори по-редки от диаманта и са били винаги украса на кралските корони. В древния Рим той е бил по-високо ценен от диаманта. Най-известните рубини са „Северна звезда“, който се пази в Музея по естествена история в Ню Йорк и рубинът „Едуард“, съхраняван в Лондонския музей по естествена история.

САПФИР

Смята се, че олицетворява, мъдростта, ясният ум и спокойствието. В древния Рим е бил почитан в храма на бог Юпитер. Приписвали му свойства да намалява болката и да успокоява разногласията. Короната на Британската империя както и Руската корона са украсени с красиви сапфири.

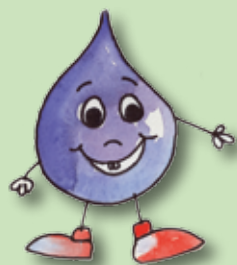
СМАРАГД

Този наситено зелен камък е бил на особена почит в Древен Египет. Наричан е камъкът на боговете. Символизира вечната пролет, растежа и мъдростта. Смятало се, че има лечебни свойства. Най-известният изумруд днес е „Изумрудът на Девънширския херцог“, който се пази в Музея по естествена история в Лондон.

В брой 5 ви представихме на картата на България 16 забележителни места. Те бяха:

1- Пещерата Магура	9- град Мелник
2- Белоградчишки скали	10- местността Чудните мостове
3- Ивановски скални манастири	11- Рилски манастир
4- скален релеф Магарския конник	12- град Пловдив
5- град Велико Търново	13- местността Кабиле край Ямбол
6- паметникът на връх Шипка	14- устието на река Велека
7- град Копривица	15- град Несебър
8- Боянската църква	16- тракийското светилище Перперикон

В този брой ще ви запознаем с няколко от тях: Ивановските скални манастири и скалния релеф Магарския конник.

ИВАНОВСКИТЕ СКАЛНИ МАНАСТИРИ

Ивановският скален манастир се намира близо до село Иваново, на около 20 км. южно от град Русе. Скалният манастир всъщност е напълно различен от другите запазени манастирски комплекси в България. Ивановският манастир преставава своеобразна мрежа от около 20 малки скални църкви, параклиси и килии, издълбани в скалите на живописния каньон на река Русенски лом, на 32 м. височина над водата и свързани с пътеки и скални тръби. Тази обител е най-известната от групата на скалните манастири в Добружанския район заради красивите си и добре запазени стенописи.

Ивановските скални манастири са един от деветте български паметника, вписан през 1979 г. в листата на ЮНЕСКО за световното културно и природно наследство.

Първите отшелници са издълбали килиите си там още през XII век. А стенописите от XIV век свидетелстват за високоразвито художествено майсторство, характерно за живописната школа на старата българска столица Търново.

СКАЛЕН РЕЛЕФ МАДАРСКИ КОННИК

Представява средновековен каменен релеф върху северозападния склон на Магарското плато, 1,5 км източно от село Магара (Шуменска област). Изсечен е на височина 23 м от основата на отвесна скала. В естествена големина са изобразени конник в ход надясно, подскочило куче, което го следва, и прободен с копие лъв, повален под предните крака на коня.

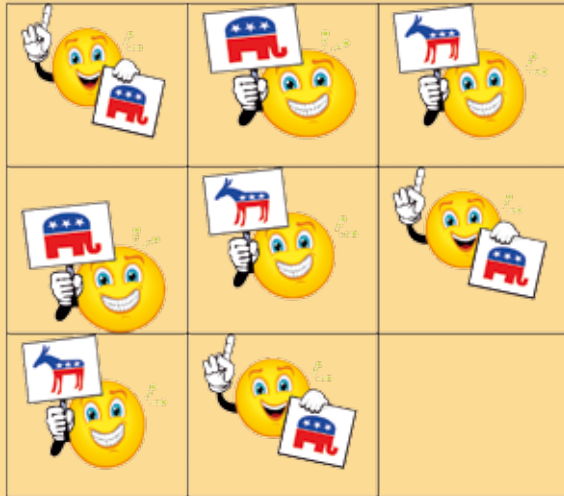
През 1979 г. Магарският конник е включен в списъка на ЮНЕСКО за световно културно и природно наследство. И до днес се спори за произхода на релефа и това, какво изобразява той. Някои предполагат, че символизира победа на хан Тервел над врага. Други предполагат, че това е астрологична карта на първата българска държава.

Това е скален релеф с изключително значение за нас, българите.

Задачите реши и на
мама подскажи!

Открийте коя от трите картинки под всяка таблица трябва да се сложи в празното квадратче.

Открийте осемте разлики:

КОНКУРСИТЕ НА КАПЧИЦА

Капчица обявява конкурси за детско творчество на тема

"Мои́те приятели – животните"

Литература

/разказ, приказка или стихотворение, написано ръчно или на компютър до 2 страници А4/

Рисунка

/с материали и размери по избор/

Фотография

/размер на снимката минимум 13-18 см/

Конкурс по творческо писане

Първата задача е съчинение на тема: „Страничка от моето дневниче”.

Очаквайте и други творчески задачи!

Изпращайте ни работите си до 31.03.2010 г. на електронен адрес: izvorce@abv.bg или на пощенски адрес:

4003 гр. Пловдив ул. Белград № 8, ап.5 Мария Атанасова.

Най-добрите работи ще получат награди – материали за рисуване, книги.

През месец април ще бъде направена изложба с работите на деца, изпращани в списание Изворче в детския отдел на Народна библиотека Иван Вазов гр. Пловдив.

Изработка на мартеници и картички

Тези от вас, които желаят и имат възможност, могат да участват в изработката на мартеници и картички за баба Марта на **23.02.2010 от 10 до 12.30 часа** в Детски отдел на НБ „Иван Вазов“ гр. Пловдив, под ръководството на Мария Петрова, ръководител на ателие „Съкровища”.

Деца – сътрудници на сп. Изворче

Капчица благодари на Йорданка и Марина от Петрич, които сътрудничат за разпространението на списанието и за други организационни въпроси.

Отговори на задачите от миналия брой:

Задача 1: улилище; мечка; футбол

Задача 2: Ш – 25-тата буква; У – следващата гласна

Задача 3: 20 ; 48 ; 255

Задача 4: Учителката потитала Иван: Научи ли урока за днес? Той отговорил: Знам го наизуст!

Емил Георгиев Кълвачев е на 10 год.
Твори в пловдивското
Ателие "Съкровица".
Участвал е в три изложби.
Обича да рисува животни.
Предпочита графичните техники
и материали.

